

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Željana Volarević
Zvanje	učiteljica hrvatskoga jezika
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Otrići-Dubrave, Otrić-Seoci
Adresa elektroničke pošte	zeljana.volarevic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	V. Vidrić, Pejzaž I
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	V. (peti)
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>ISHODI UČENJA: B. 5. 1 Učenik obrazlaže doživljaj književnog teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svjetom oko sebe. RAZRADA ISHODA: Učenik izražava doživljaj o književnome tekstu - razvija sposobnost fantazijskoga mišljenja: doživljavanjem pročitanoga izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti - komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta</p> <p>B. 5. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitom interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta. RAZRADA ISHODA: Učenik na temelju jezičnih vještina, aktivnog rječnika i stečenog znanja oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.</p> <p>MEĐUPREDMETNE TEME: osr A.2.1. Razvija sliku o sebi -Opisuje sebe kao člana svoga razrednog odjela i škole.</p> <p>Sudjeluje u zajedničkim aktivnostima u</p>

	<p>razrednome odjelu i školi.</p> <p>Doprinos svakoga člana razredne zajednice dragocjen je.</p> <p>osr A.2.3. Razvija osobne potencijale uku B.2.2. Praćenje</p> <p>Na poticaj učitelja učenik prati svoje učenje i napredovanje tijekom učenja.</p> <p>Na poticaj učitelja:</p> <ul style="list-style-type: none">– prati zahtjeve zadatka i učinkovitost korištenoga pristupa– govori o koracima koje radi tijekom učenja ili rješavanja problema– iskazuje misli i osjećaje povezane sa svojim procesima učenja. <p>Na poticaj učitelja, ali i samostalno, provjerava ono što je dosad napravio, uočava pogreške i ispravlja ih.</p> <p>Na poticaj učitelja prati svoj napredak u učenju i ocjenjuje svoju izvedbu planiranih aktivnosti (koliko je blizu cilja).</p>
Tijek nastavnog sata	<p>TIJEK NASTAVNOGA SATA:</p> <p>1. UVOD/MOTIVACIJA:</p> <p>Motivacijska anketa na stranici www.mentimeter.com (DOŽIVLJAJ). - 3 min</p> <p>2. NAJAVA TEKSTA- 1 -2 min</p> <p>(Najavljujem pjesnika V. Vidrića koji je je umro veoma mlad, napisao je malo pjesama, ali je svaka pjesma malo remek-djelo.</p>

	<p>objašnjavam nepoznate riječi:</p> <p>hum – brežuljak, vere – penje se, uspinje i prelazi preko uzvisina,</p> <p>3. ČITANJE- 3 min</p> <p>(Čitamo tekst sa prezentacije napravljene u alatu Sway na Office 365 za škole, s tekstrom koji je zorno prikazan fotografijama.)</p> <p>4. EMOCIONALNO-INTELEKTUALNA STANKA</p> <p>(Učenici kratko promišljaju o onome što su čuli i vidjeli.)</p> <p>5. IZRAŽAVANJE DOJMOVA/DOŽIVLJAJA</p> <p>6. OBRADA /interpretacija:</p> <p>IZBOR Pjesničke slike – crtež</p> <p>ključni pojmovi – pjesnička slika, preneseno značenje</p> <p>SLUŠANJE SNIMLJENIH ZVUKOVA</p> <p>ZAMIŠLJANJE I OPISIVANJE</p> <p>10</p> <p>PAMETNA PLOČA S POJMOVIMA IZ Pjesme - oblaci, pčele, laste, polje</p> <p>10 min</p> <p>ZAVRŠNI DIO SATA</p> <p>završno provjeravanje, vrednovanje, domaća zadaća 10 min</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	PRETHODNE PRIPREME: Prije provedbe aktivnosti predviđenih za ovaj nastavni sat potrebno je provesti neke aktivnosti izvan učionice (ako je moguće).

	<p>Prikladnije je za izvedbu u manjim razrednim odjelima i manjim školskim ustanovama.</p> <p>Učenici bi u dogovoru s učiteljem, razrednikom i ravnateljem trebali poći u šetnju prirodom (polje, park, livada, vinograd...) u kasno proljeće ili rano ljetno razdoblje. Potrebno je: ponijeti fotoaparat ili mobitele s dobrom kamerama, papire i olovke (za učenike koji radije crtaju nego fotografiraju), ponijeti zbirke poezije pjesnika D. Cesarića, D. Tadijanovića, V. Vidrića. Ranije trebate označiti pjesme koje želite pročitati tijekom šetnje.</p> <p>Za vrijeme šetnje učenici fotografiraju, crtaju i snimaju zvukove u prirodi.</p> <p>Napomena: ako niste u mogućnosti voditi učenike u šetnju, osigurajte fotografije ili dobre crteže u bojama kako biste ipak ostvarili zadane ishode na predviđeni način.</p> <p>Također, s učiteljem informatike raspravite koliko su vaši učenici sposobni stvarati vlastite digitalne sadržaje i znaju li pristupiti Office 365 za škole. Ukoliko učenici to još nisu radili, jedan sat posvetite poučavanju i pripremi učenika za takav pristup.</p> <p>1. UVOD / MOTIVACIJA – 3 min</p> <p>Provodimo motivacijsku anketu na www.menti.com za učenike s naslovom Doživljaj (na stranici www.mentimeter.com). Učitelj se može registrirati na stranici www.mentimeter.com i stvoriti vlastiti motivacijski sadržaj, vrlo jednostavno i brzo.</p> <p>2. NAJAVA TEKSTA - 2 min</p> <p>Pročitat ćemo tekst V. Vidrića "Pejzaž I". Po</p>
--	--

	<p>čemu prepoznajete da se radi o pjesmi?</p> <p>Učenici odgovaraju:</p> <p>Po stihovima i kiticama. (prepostavljeni odgovori)</p> <p>3. ČITANJE- 3 min</p> <p>Provedena anketa na www.mentimeter.com služi kao poticaj izražajnom čitanju lirske pjesme. Tijekom čitanja prikazujete učenicima kratki videozapis napravljen u alatu <u>Sway</u> na <u>Office 365 za škole</u>. Fotografije prati tekst pjesme.</p> <p>4. EMOCIONALNO-INTELEKTUALNA STANKA (Kratko zastajemo u promišljanju o onome što smo upravo čuli i vidjeli.)</p> <p>5. IZRAŽAVANJE DOJMOVA/DOŽIVLJAJA</p> <p>Kroz sljedeću aktivnost učenici bi trebali izraziti svoje dojmove i stvarati nove sadržaje temeljene na čitateljskom iskustvu, ali i na iskustvu promatrača i posjetitelja prirode.</p> <p>Učenici uviđaju povezanost teksta i fotografije te glasno komentiraju, javljajući se za riječ (u odgovoru na pitanja: Koje pojedinosti iz pjesme možeš jasno "vidjeti" i opisati? Kako bi slikar prikazao navedene pojedinosti iz svoga mesta / zavičaja?) Moguće je i da učenici napišu po jednu rečenicu vlastitih asocijacija na tekst povezan s fotografijama. Te rečenice napišu na papiriće koje predaju učitelju i on ih čita kad svi učenici predaju svoje uratke.</p> <p>5 min</p> <p>OBRADA:</p> <p>Učitelj traži od učenika da izaberu jednu od slika iz pjesme te ih prikažu jednostavnim</p>
--	--

	<p>crtežom. Prethodno im pušta snimljene zvukove prirode u kasno proljeće (kukci, vjetar, potok, djeca...). Za one koji radije govore traži da zaklope oči te zamisle slike i zvukove koji se javljaju u pjesmi. Zatim ih trebaju opisati u dvije ili tri rečenice.</p> <p>U razgovoru s učenicima definiramo pojam pjesničke slike.</p> <p>10 min</p> <p>Učitelj prikazuje na pametnoj ploči ili na pripremljenim papirima iz likovne mape u obliku crteža, fotografija ili riječi pojmove:</p> <p>krupni oblaci - Navedite što još može biti krupno. - 3 riječi (brod, zgrada, slon)</p> <p>zlaćane pčele - Što je još zlaćano? - 3 riječi</p> <p>žito, sunce, nakit</p> <p>U razgovoru s učenicima ponovimo pojam epiteta i njegovu ulogu u pjesničkom tekstu.</p> <p>laste plove - Što doista plovi? - 3 riječi</p> <p>Brod, čamac, lađa</p> <p>Objasnimo pojam prenesenog značenja – prijenos dijela značenja s jednoga pojma na drugi da bi se istakle zajedničke osobine (npr. visoki jablan i visoki čovjek – visoki čovjek je jablan u prenesenom značenju)</p> <p>Zlatno se polje s huma k humu vere - Kako? Opiši svojim riječima. (Učitelj pomaže učenicima oblikovati odgovore - polje je oživjelo, postalo je kao osoba /dijete ili životinja koja se vere, npr. vjeverica, mačka, miš..., kreće se prostorom, živahno je i puno radosti. Ono je personificirano, poosobljeno.)</p> <p>Dok učenici odgovaraju, učitelj zapisuje na ploči</p>
--	--

	<p>ili na velikom hamer-papiru markerom kako bi to kasnije pokazao učenicima kao povod raspravi/razgovoru na temu <i>Ljepota u pjesmi V. Vidrića je stvarna i posebna.</i></p> <p>10 min</p> <p>Nakon provedenih aktivnosti učitelj može provesti vrednovanje za učenje i kao učenje, osobito vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje.</p> <p>Učitelj traži da učenici rasporede tekst pjesme u <u>umnu mapu</u> koja će u središtu imati naslov pjesme, a podređeni pojmovi bit će nazivi pjesničkih slika prema osjetilima kojima ih doživljavamo. Svaku sliku učenik treba dočarati nekim crtežom (one za koje je to moguće - zvukove trebaju zabilježiti riječju kojom se taj zvuk oponaša - onomatopeja). Tada učitelj u obliku <u>liste za procjenu</u> učenicima daje povratnu informaciju koliko su dobro povezali tekst i crteže te je li njihova mapa jasna i čitljiva. Osobitu pozornost treba posvetiti: urednosti, domišljatosti te je li njihova mapa razumljiva drugim učenicima - to treba propitati anonimno, u obliku napisanih komentara na papiru s umnom mapom.</p> <p>LISTA PROCJENE(primjer):</p> <p>Svi su dijelovi zorno prikazani i povezani.</p> <p>Pregledno je i uredno.</p> <p>Lako je uočiti što je bitno u tekstu.</p> <p>Jasno je i precizno.</p> <p>Rješenja su domišljata i slikovita.</p> <p>Umna mapa je razumljiva i učenicima s teškoćama u čitanju i pisanju.</p> <p>SAMOREFLEKSIJA: Razumijem li što je lirska</p>
--	---

	<p>pejzažna pjesma te koji je smisao pjesničke slike i stilskih ukrasa u pjesmi? (Učenici odgovaraju usmeno što učitelj određuje slučajnim odabirom: 2-3 učenika.)</p> <p>Vršnjačko vrednovanje:</p> <p>Učenici izrađuju test u Forms u na Office 365 za škole i provjeravaju razumijevanje teksta te poznavanje osnovnih pjesničkih stilskih sredstava (5 pitanja). Poveznicu pošalju kolegi koji je po abecedi sljedeći. Rezultate podijele s učiteljem. Ako niste u mogućnosti raditi online, test mogu učenici sastaviti na papiru, u skupinama. Tako možete organizirati kviz znanja.</p> <p>10 min</p> <p>ZA DOMAĆU ZADAĆU: (Najbolje je ovaj zadatak imati pripremljen u tiskanom obliku na papirićima koje ćemo podijeliti učenicima.)</p> <p>Na samom kraju učitelj traži da učenici kod kuće slože svoju malu antologiju pejzažnih pjesama hrvatskih pjesnika (10 pjesama različitih autora - D. Cesarić, V. Vidrić, D. Tadijanović, J. Pupačić). Zadatak je tako složenu "antologiju" predstaviti razredu na sljedećem školskom satu i objasniti zašto je baš taj izbor za njih dobar i jedinstven. Glavne smjernice neka bude da su to jednostavne i lako razumljive pjesme, s poznatim motivima i da nisu prepisane iz čitanke. Svoju zbirku neka ilustriraju vlastitim crtežima ili fotografijama.</p> <p>Učenici mogu jedni drugima pisati komentare i dojmove kao i kod čitanja bilo kojega drugog književnog djela.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Tekstovi pejzažnih pjesama, u središtu je Vidrićev "Pejzaž I", digitalni alati, zbirke poezije Vidrića, Cesarića, Pupačića i Tadijanovića, fotografije i zvučni zapisi, crteži;

<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>ZA UČENJE: umna mapa u alatu Coggle ili na papiru KAO UČENJE: Samorefleksija (odgovor na pitanje: Razumijem li što je lirska pejzažna pjesma te koji je smisao pjesničke slike i stilskih ukrasa u pjesmi?) VREDNOVANJE NAUČENOOG - Pisanje pejzažne pjesme - korisii barem dvije vrste pjesničkih slika i što više epiteta i prenesenih značenja te ponavljanja riječi i glasova radi postizanja ritmičnosti, trudi se pisati bez uporabe rime jer ona nije jedini ritmotvorni element, iako je učenicima najpoznatiji. Učitelj ocjenjuje prema zadanim smjernicama te prati koliko je učenik poštivao i ispunio zadano.</p>
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>PROBLEMSKI ZADATAK: Pronađi i pročitaj nastavak Vidrićeve pjesme Pejzaž II. Napravi Venov dijagram uočavajući sličnosti i razlike u tim dvama dijelovima s obzirom na: - duljinu, - organizaciju stihova(raspored po kiticama),- vrsta stiha s obzirom na rimu, stilska sredstva (epitet, onomatopeja, kontrast ili suprotnost, vrste pjesničkih slika), - doba dana, - raspoloženje. Istraživački zadatak: Saznaj iz knjiga o Vidriću ili s interneta kakav je bio Vidrićev život te što više o njegovoj poeziji. Napravi PP - prezentaciju ili Sway na Office 365 za škole o tome, s naglaskom na utjecaj takvoga načina života i prerane smrti na pjesnikovo stvaranje. Odgovori na pitanje: Je li pjesnik Vidrić pjesnik vedre i smirene poezije ili piše mračnu, tužnu i ozbiljnu poeziju?</p>
<p>DODATNI ELEMENTI¹</p>	
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>osr A.2.1. Razvija sliku o sebi Sudjeluje u zajedničkim aktivnostima u razrednome odjelu i školi.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Doprinos svakoga člana razredne zajednice dragocjen je.</p> <p>uku B.1.1.</p> <p>1. Planiranje</p> <p>Na poticaj i uz pomoć učitelja učenik određuje cilj učenja i odabire pristup učenju.</p> <p>uku B.1.4.</p> <p>4. Samovrednovanje/ samoprocjena</p> <p>Na poticaj i uz pomoć učitelja procjenjuje je li uspješno riješio zadatak ili naučio.</p> <p>uku B.2.2.</p> <p>2. Praćenje</p> <p>Na poticaj učitelja učenik prati svoje učenje i napredovanje tijekom učenja.</p> <p>uku C.1.3.</p> <p>3. Interes</p> <p>Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	korištenje IKT-a u nastavi, likovno izražavanje,
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Slušaju tekst pjesme uz prezentaciju na Sway-u gdje mogu čitati i gledati fotografije koje zorno prikazuju tekst pjesme. Sudjeluju u raspravi što je još krupno, zlaćano, što plovi, kako se polje vere, crtaju pojedinosti iz pjesme, izražavaju svoj doživljaj pjesme i iskazuju uočenu povezanost teksta sa slikama prirode koja ih u stvarnosti okružuje. Mogu u igrati igru memoriskih kartica tako da crteže koji prikazuje pojedine vrste pjesničkih

	<p>slika uparuju s opisom pjesničke slike. Učenici mogu uvećani tekst pjesme (prepisan u fontu Verdana) izrezati pa zatim po sjećanju spajati u cjelinu lijepeći na posebni papir iz likovne mape ili slično.</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Učenici odabiru pejzažne pjesme drugih pjesnika i obrazlažu svoj izbor. Prave test provjere u Formsu na Office 365 za škole. Prave umnu mapu s pjesničkim slikama. Izrađuju memoriske kartice za učenike s teškoćama ili pripremaju tekst koji će učenici s teškoćama ili ostali učenici, koji nemaju posebne sklonosti ili motivaciju, razdijeliti i zatim pokušati spojiti u cjelinu. Pišu komentare, analiziraju vlastiti rad te pokušavaju utvrditi koja bi im aktivnost u budućnosti pomogla kako bi bolje razumjeli nastavne sadržaje.</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>PROJEKTNI ZADATAK: STVARANJE RAZREDNE ZBIRKE PEJZAŽNIH PJEZAMA - činkvine i haiku poezija Razred podijelite u dvije skupine - svaka skupina ima voditelja kojega učenici sami izabiru većinskim brojem glasova. AKTIVNOSTI: VODITELJ se informira što je činkvina i kako se piše, a tijekom nastave već su naučili kako nastaje haiku. Zatim promatraju ilustracije, fotografije ili gledaju dokumentarne filmove o prirodi (RH), odnosno mogu ići u šetnju prirodom. Zatim voditelj traži da svatko do sljedećeg susreta sastavi po jednu činkvinu, odnosno po dvije haiku pjesme. Jedna skupina ima zadatak u tjedan dana napisati barem deset činkvina, a druga grupa piše barem dvadeset haiku pjesama. Unutar skupine mogu postojati i dodatni zadatci kao stvaranje crteža prema nastaloj poeziji, odnosno fotografiranje pojedinosti u prirodi i izrada fotografija.</p>

	<p>Na kraju skupine zamijene svoje uratke i čitaju ih te procjenjuju i komentiraju. Odlučuju imaju li dovoljno materijala za jednu manju zbirku. Uz pomoć učitelja zbirku objavljaju na mrežnim stranicama škole ili umnožavaju strojno.</p> <p>VRIJEME: TJEDAN DANA (5 radnih dana)</p> <p>REZULTAT PROJEKTA JE ZAJEDNIČKA ZBIRKA PEJZAŽNIH PJESAMA.</p> <p>PREDSTAVLJANJE PROJEKTA: Organiziramo večer poezije u školi na kojoj učenici čitaju i komentiraju svoj izbor.</p>
Poveznice na multimedejske i interaktivne sadržaje	<p>http://www.mentimeter.com;</p> <p>https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=FvJamzTGgEurAgyaPQKQkYNEI1EvGWNJiPI-FxHv-z9UQIMONTlaSDK4NkwzOElaMzdEWFNTN1FFWS4u;</p> <p>https://sway.office.com/rOvJWlaDcNxqnM09?ref=Link</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	